

EDUSKUNNAN KIRJELMÄ 8/2004 vp

Lakialoite laeiksi kansanedustajain eläkelain, kansanedustajain perhe-eläkelain 1 §:n ja valtion eläkerahastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Asia

Ed. Timo Kalli ym. ovat tehneet lakialoitteen laeiksi kansanedustajain eläkelain, kansanedustajain perhe-eläkelain 1 §:n ja valtion eläkerahastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta (LA 46/2004 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 9/2004 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

kansanedustajain eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun kansanedustajain eläkelain (329/1967) 2 a ja 3 a § sekä 12 §:n 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 2 a § laissa 403/2000 ja 3 a § sekä 12 §:n 4 momentti laissa 1531/1993, ja

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 5, 8 ja 14 §, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 1 momentti laissa 864/1971, 5 § mainituissa laissa 1531/1993 ja laissa 529/2000, sekä 8 ja 14 § mainituissa laissa 1531/1993, seuraavasti:

1 §

Kansanedustajalla, valtioneuvoston jäsenellä ja Suomesta Euroopan parlamenttiin valitulla edustajalla on oikeus saada valtion varoista eläkettä siten kuin tässä laissa säädetään. Edellä mainituissa tehtävissä toimivaa tai toiminutta henkilöä sanotaan jäljempänä tässä laissa kansanedustajaksi, edellä mainittuja tehtäviä edustajantoimeksi ja niistä yhteensä muodostuvaa eläkettä edustajaeläkkeeksi.

5 §

Eläkkeen perusteena oleva palkkio lasketaan kuukautta kohden edustajanpalkkiosta annetun lain (328/1947), valtioneuvoston jäsenten palkkiosta annetun lain (229/1955) ja Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain (1184/1994) nojalla edustajantoimesta enintään 15 viimeisen täyden kalenterivuoden aikana maksettujen palkkioiden perusteella. Kunkin vuoden palkkio tarkistetaan vuoteen 2005 saakka indeksillä ja vuo-

desta 2005 lukien samanlaisella palkkakertomella eläkkeen alkamisvuoden tasoon kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevan henkilön työansioiden tarkistamisesta on säädetty. Kun-kin vuoden palkkiosta vähennetään ensin määrä, joka vastaa sanotulle vuodelle vahvistettua työn-tekijäin eläkemaksuprosenttia. Eläkkeen perus-teena oleva palkkio on näin laskettujen vuosi-palkkioiden keskiarvo kuukautta kohden. Jos edustajantoimi on kestänyt vähemmän kuin 15 vuotta, eläkkeen perusteena oleva palkkio laske-taan tämän ajan täysien kalenterivuosien aikana maksetuista palkkioista. Jos edustajantoimi ei ole jatkunut yhtään täyttä kalenterivuotta, eläk-keen perusteena oleva palkkio lasketaan sen ai-kana jatkuneiden täysien kalenterikuukausien aikana maksetuista palkkioista.

8 §

Jos kansanedustajalle myönnetty tämän lain mukainen eläke ja työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitetut eläkkeet yhteensä ylittä-vät 2 momentissa säädetyn yhteensovitusrajan, 62,5 prosenttia ylittävistä osasta vähennetään tämän lain mukaisesta eläkkeestä sitä makset-taessa, kuitenkin niin, että alle 15 vuotta edusta-jantoimessa olleelle jää ylittävän osan vähentä-misen jälkeen edustajaeläkkeenä maksettavaksi vähintään puolet 6 §:n mukaan karttuneesta eläkkeestä ja yli 15 vuotta edustajantoimessa ol-leelle vähintään puolet 6 §:n mukaisesta eläk-keen enimmäismäärästä. Työntekijäin eläkelain 8 §:ssä työeläkkeestä vähennettäväksi säädetyt muut korvaukset, elinkorot ja tapaturmaeläk-keet vähennetään tämän lain mukaisesta eläk-keestä siltä osin kuin niitä ei ole säännöksen mu-kaisesti vähennetty kansanedustajan työnteki-jäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainituista työeläkkeistä.

Yhteensovitusperuste on 5 §:n mukainen eläkkeen perusteena oleva palkkio. Yhteensovi-tusraja on 60 prosenttia yhteensovitusperustees-ta. Sellaisen kansanedustajan, jolla on 1.3.1995 mennessä tämän lain mukaista eläkeaikaa vähin-tään 3 vuotta, yhteensovitusrajana käytetään kuitenkin 60 prosentin sijasta seuraavan taulu-kon mukaista prosenttimäärää, joka määräytyy

1 päivään maaliskuuta 1995 saakka eläkeajaksi luettavan ajan perusteella:

Eläkeaikaa vähintään	Prosenttia
15	66
12	65
9	64
7	63
5	62
3	61

14 §

Työkyvyttömyyseläke muuttuu vanhuuseläk-keeksi eläkkeen saajan saavuttaessa 63 vuoden iän. Eläketurva sopeutetaan eliniän odotteen muutokseen vuoden 2009 jälkeen soveltuvin osin samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olevasta henkilöstä on säädetty. Tämän lain 2 §:n 2 momentin perus-teella myönnetty eläke sopeutetaan kuitenkin sa-moin kuin sellainen työntekijäin eläkelain 8 §:ssä mainittujen säännösten mukainen työky-vyttömyyseläke, joka muuttuu vanhuuseläk-keeksi 63 vuoden iässä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005. Lakia sovelletaan eläketapahtu-maan, joka sattuu tämän lain voimaan tultua.

Tällä lailla kumotaan valtioneuvoston jäse-nen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä 2 päivänä jou-lukuuta 1977 annettu laki (870/1977) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen. Sellaisella vain ennen vuotta 2001 valtioneuvoston jäse-nä taikka sekä valtioneuvoston jäsenenä että kansanedustajana tai Suomesta Euroopan parla-menttiin valittuna edustajana toimineella henki-löllä, jonka eläketapahtuma kansanedustajan tehtävästä on sattunut ennen 1 päivää tammikuu-ta 2005, mutta jonka eläketapahtuma valtioneu-voston jäsenen tehtävästä sattuu 31 päivän jou-lukuuta 2004 jälkeen, on kuitenkin edelleen oi-keus eläkkeeseen kumotun lain mukaisesti. Jos hänen eläketapahtumansa valtioneuvoston jäse-nen tehtävästä on sattunut kuitenkin ennen 1 päi-vää tammikuuta 2005 siksi, että hän on ottanut

eläkkeen varhennettuna vanhuuseläkkeenä jo ennen 65 vuoden ikää, mutta kansanedustajain eläkelain mukainen eläketapahtuma sattuu 31 päivän joulukuuta 2004 jälkeen, hänellä ei ole valtioneuvoston jäsenen tehtävästä oikeutta eläkkeeseen tämän lain mukaisesti.

Sellaiseen kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä tai Suomesta Euroopan parlamenttiin valittuna edustajana toimineeseen henkilöön, joka on toiminut näissä tehtävissä vuonna 2001 tai sen jälkeen, sovelletaan 5 §:ää niin, että vuosipalkkio lasketaan säännöksen mukaisesti ensimmäisen kerran vuoden 2001 aikana saaduista palkkioista. Ennen tämän lain voimaantuloa ja vain ennen vuotta 2001 kansanedustajana, valtioneuvoston jäsenenä tai Suomesta Euroo-

pan parlamenttiin valittuna edustajana toimineeseen henkilöön sovelletaan tämän lain 5 §:ää sellaisena kuin se oli tämän lain voimaan tullessa.

Ennen vuotta 1950 syntyneeseen ennen tämän lain voimaantuloa kansanedustajana tai Suomesta Euroopan parlamenttiin valittuna edustajana olleeseen henkilöön sovelletaan tällä lailla kumotun 3 a §:n säännöksiä oikeudesta työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Ennen vuotta 2005 alkaneet tämän lain tai valtioneuvoston jäsenen oikeudesta eläkkeeseen ja hänen jälkeensä suoritettavasta perhe-eläkkeestä annetun lain mukaiset eläkkeet tarkistetaan valtion eläkelaisissa tarkoitettulla indeksiluvulla ensimmäisen kerran 1 päivänä tammikuuta 2005.

Laki

kansanedustajain perhe-eläkelain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun kansanedustajain perhe-eläkelain (107/1990) 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

1 §

Kansanedustajain eläkelain (329/1967) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettun henkilön kuoltua suoritetaan hänen jälkeensä valtion varoista perhe-eläkettä soveltuvien osien samojen säännösten mukaan kuin virka- tai työsuhteessa valtioon olleen henkilön osalta on säädetty, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2005. Jos entisellä edustajalla on tämän lain voimaan tullessa oikeus ennen 1 päivää tammikuuta 2005 voimassa olleiden säännösten mukaiseen eläkkeeseen kansanedustajan tai valtioneuvoston jäsenen tehtävästä, hänen jälkeensä suoritettavaan perhe-eläkkeeseen sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

valtion eläkerahastosta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion eläkerahastosta 29 päivänä joulukuuta 1989 annetun lain (1372/1989) 4 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 884/2000, seuraavasti:

4 §

Valtion palveluksessa olevat henkilöt sekä henkilöt, joiden oikeudesta eläkkeeseen valtion varoista on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion palveluksessa olevan henkilön oikeudesta eläkkeeseen säädetään, suorittavat valtion eläkerahastolle työntekijäin eläkemaksun, joka on työntekijäin eläkelain 12 b §:n 1 momentissa

säädetyn eläkemaksuprosentin suuruinen osa 4 momentissa tarkoitetusta työntekijän palkasta. Työntekijäin eläkemaksua suorittavat myös kansanedustajat, Suomesta Euroopan parlamenttiin valitut edustajat ja valtioneuvoston jäsenet.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2005.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2004